

Ольга Денічева

кандидат педагогічних наук, старший викладач,
Житомирський державний університет імені Івана Франка

ОСОБЛИВОСТІ БІЛІНГВАЛЬНОГО НАВЧАННЯ В АВСТРІЇ

Проблема білінгвального навчання розглядається як засіб, який об'єднує різні погляди у процесі розвитку багатомовного середовища в Західній Європі. Білінгвальне навчання вважається складовою навчально-виховного процесу в навчальних закладах різного типу Австрії. Метою такого навчання є знаходження спільних та відмінних рис в мовній інтонації різних культур; виховання толерантного ставлення до стандартів життя і норм поведінки іншомовних народів. Різні форми білінгвального навчання розвивають комунікативні навички (вербальної та невербальної комунікації), які полегшують спілкування індивіда в багатомовному соціумі. Це формує інтеркультурну компетентність, створює умови для вільного вибору майбутньої професії.

Важливого значення у білінгвальних школах Австрії набуває також і виховання гендерної рівності серед дітей іммігрантів. Розуміння і сприйняття гендерної рівності у полікультурній Австрії є необхідним компонентом навчально-виховного процесу в гімназіях різного типу, оскільки в існуючих білінгвальних класах (за проектом «Віденська білінгвальна школа») навчаються діти різних етнічних меншин із неоднаковими конфесійними світоглядними переконаннями. Від правильного, коректного відношення до поняття «гендерна рівність» залежить розвиток культури нації та успіх співробітництва у світовому економічному просторі.

В Австрії результати розвитку двомовної освіти представлені у програмах та проектах, до яких належать: «Сприяння мовному розмаїттю та загальношкільному розвитку» (Promoting linguistic diversity and whole-school development) за авторством А. Л. Грими (Antoinette Camilleri Grima); новітні

методики викладання у навчально-виховному процесі паралельно на два мовних напрями «Блоги – Веб журнали в мовній освіті» (BLOGS – Web journals in language education), автор М. Каміллері (Mario Camilleri) та методичні рекомендації відповідно до профілізації середніх навчальних закладів, зокрема гуманітарних гімназій.

В Австрії у 2006 році за підтримки Міністерства Освіти, Науки і Культури розробляється і публікується програма «Майбутнє освіти – Школа 2020» («Zukunft der Bildung – Schule 2020»), авторами якої є група австрійських науковців: М. Кірхер-Кохль (M. Kircher-Kohl), В. Едер (W. Eder), П. Хартель (P. Hartel) та ін.. Програма «Школа 2020» складається з комплексу ідей та дій, спрямованих на здійснення реформ у системі освіти Австрії. Відповідно до теоретичних засад програми, реформування системи освіти слід розпочинати з дитячого садка, тобто з 5 років [1, с. 22]. Для дитини навчальний заклад повинен бути «школою життя і досвіду» і має сприйматися нею як джерело отримання необхідної інформації, корисної у майбутньому. Модель наступних ступенів системи освіти зберігається: початкова школа – молодша середня (нижчий ступінь) – старша середня (вищий ступінь) – університет; іспити при переході у 4 та 8 клас залишаються. Об'єктом реформування, згідно з програмою, є не структура шкільної системи, а ідеологічна місія школи як соціальної установи.

Вихідні положення програми «Школа 2020» свідчать про те, що сутність реформаційних процесів передбачає: виявлення природного потенціалу дитини; формування та розвиток у неї низки компетенцій (мовної, інтеркультурної, соціальної ін.); профорієнтацію на вищому ступені навчання в середніх закладах різного типу; підвищення кваліфікаційного рівня вчителів; здобуття якісної освіти та знань відповідно до світових освітніх стандартів.

Таким чином, реалізація білінгвального навчання у навчально-виховному процесі набуває особливого значення. Основна увага також приділяється усвідомленню особистістю важливості вивчення більше однієї мови, що сприятиме розвитку мислення, засвоєнню лексики не тільки в межах

професійного і фахового зростання індивіду, а також у різних сферах повсякденного життя.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Zukunft der Bildung – Schule 2020 / P. Hartel, J.-C. Cullen, W. Eder. – Wien, 2006. – 35 s.